

„Cercurile religioase“

Așa se numesc întovărășirile preoților din câte 5—8 parohii, în vederea propagandei religioase în mijlocul poporului, cu grai viu și prin influențarea de instituții și societăți, menite să susțină aceasta propagandă. Felul de organizare și activitatea acestor cercuri sunt stabilite în Statutele Asociației clerului „Andrei Șaguna” art. 27 și în Regulamentul de organizare a despărțămintelor și cercurilor religioase ale Asociației, — art. 10—13.

Practica însă le-a redus la minimul posibil: slujirea sf. Maslu și o cuvântare pentru popor, iară ședințele intime ale preoților au pierdut caracterul de reciprocă sfătuire și ajutorare în misiunea pastorală.

În complexul întreg de organizare a Asociației clerului nostru eu am socotit întotdeauna mai importante „cercurile religioase.” De sigur prestigiul Asociației se susține prin congresele ei anuale, organizate în diferite orașe, dela cari, până acum, n’a lipsit niciodată. I. P. Sf. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* cu sfatul și îndrumarea Sa luminată. Tot așa își au importanța lor adunările pe secții (eparhii) și ale despărțămintelor (pe protopopiate). Dar toate acestea privesc numai corpul preoțesc, și în oarecare măsură pe reprezentanții oficialităților, cari onorează cu prezența lor întrunirile noastre. Adunările acestea sunt prilejuri de afirmare și, de sigur, o școală de formare a clerului.

Dar rostul mai adânc al Asociației este acțiunea, pe care o poate desfășura în popor, în mijlocul credincioșilor. Și aceasta revine „cercurilor religioase“.

Iată cum sunt fixate în Regulamentul de organizare mijloacele de lucrare ale cercurilor:

1. Întrunirea preoților cercului cel puțin odată pe an, în fiecare comună din cerc;
2. slujirea solemnă în sobor a sf. liturghii, cu predică;
3. combaterea curentelor nefavorabile viețuirii creștinești și încurajarea îndemnurilor religioase; în legătură cu aceasta răspândirea sf. Scripturi;
4. Introducerea misiunilor populare, cu meditații, mărturisirea și cuminecarea poporului;
5. Înființarea instituțiilor caritative, de ajutorare și îngrijire a neputincioșilor, orfanilor, bolnavilor, readucerea rătăciților;
6. Înființarea Societăților de temperanță;

7. Înființarea reuniunilor de înfrumusețare a bisericilor și de îngrijirea cimitirelor;

8. Înființarea caselor culturale și

9. Introducerea colportajului de cărți și broșuri religioase, cărți de rugăciune, și icoane sfinte, cruciulițe, medalioane etc., cari se desfac cu prilejul întrunirii cercurilor.

Așa se prevedea deja la începutul înființării „Asociației clerului” misiunea religioasă și de binefacere, pe care noua lege de organizare bisericească o dă în grija *comitetelor parohiale*, menite să ia ființă, pe lângă consiliile parohiale.

Iar în ce privește pe preoți, întrunirea cercului religios urmărește scopul de a se păstra cât mai des contactul între ei, ca să se poată ajuta reciproc, cu sfatul și cu experiența, pentru a se putea introduce o vie lucrare creatoare și edificatoare pe teren religios și moral.

Am reîmprospătat aici prevederile regulamentare pentru lucrul cercurilor religioase. Și am făcut-o cu gândul de a îndruma atențiunea fraților preoți spre adevăratul rost al întrunirii cercurilor.

Rostul acestor cercuri nu e numai slujirea unui sf. Maslu, în sobor, și o cuvântare de caracter general către popor. Ci slujirea *solemnă* a sf. liturghii în sobor, spre a cuceri sufletele pentru frumusețile cultului ortodox. Să nu se spună: preoții trebuie să stea fiecare în parohia sa, ca să nu fie lipsiți credincioșii de slujba sf. liturghii. Justă observare, dar eu adaug lipsa preotului din sat, la o sărbătoare de caracter mai mic, e recompensată prin slujirea în sobor de altă dată. Iar predica și cuvântările către popor nu vor îmbrățișa subiecte generale, ci anume chestiuni indicate de preotul locului, ca ceea ce se va spune de altul să-i vină în ajutor în strădania lui pastorală.

Conferența intimă, la care iau parte numai preoții, va fi o conștientioasă revizuire a situației din parohie, a raportului dintre preot și popor, apoi dintre preot și preot, unde sunt doi sau mai mulți. Și nu numai o revizuire, ci și o *frățescă intervenție*. Căci de nu ne vom îndrepta noi unul pe altul cine ne va scăpa de boala urâtă, ce mistue viața preotească aproape pretutindenea unde sunt doi; și dăreamă prestigiul nostru și al bisericii, pe urma stărilor neprielnice dintre preot și popor. Conferența intimă acest scop îl are. *Și rezultatele se consemnează în proces verbal*. Pentru „teme” și disertații sunt adunările despărțămintelor și ale secțiilor. Iar, întrucât s'ar angaja totuși și pentru conferențele intime dela cercul religios, ele trebuie să se mărginească la problemele pastorale, *proprii respectivului*

cerc. Și nici de-cum să nu ia subiecte generale apologetice ca acela al dovedirii dumnezeirii lui Isus, al cultului sfinților, al rolului creștinismului... cari pot avea rost și succes într'o adunare publică și în prezența laicilor, dar nu în sfatul intim al unui cerc restrâns de câți-va preoți, chemați să se preocupe de anume probleme locale.

Asemenea nu trebuie să servească alte scopuri decât acele de propagandă religioasă *banii* ce se vor strânge la slujbe, cu prilejul cercului. Nu vor intra în buzunarul preoților, dar nici în vistieria bisericii și mai puțin în vre-un fond protopopesc. Toată suma se va întrebuița pentru procurarea de broșuri, icoațe, cruciulițe, medalioane și alte mijloace de propagandă religioasă, ce se vor împărți la întruniri. Nu fonduri ci viață activă ne trebuie!

Arhlm. Pollicarp.

O pornire dușmănoasă.

Ziarul cuzist „*Svastica Bănătuului*” ce apare în Timișoara, având editor-proprietar pe dl Alexandru Tleranu, a publicat știri alarmante și tendențioase despre starea igienică a Sminarului nostru diecezan. cum numitul organ „al Ligei apărării naționale creștine” nici până azi n'a publicat rectificarea ce i s'a trimis din partea Rectoratului Academiei noastre teologice, o publicăm în ziarul nostru, precum urmează:

Domnule Redactor,

În numărul 19 din 2 Octomvrie a. c., al organului D-Voastre, sub titlul „*Seminarul din Arad*”, ați aflat de bine a publica știri alarmante despre stările sanitare din Institutul nostru. În baza unor „date autentice”, afirmați că „*Seminarul din Arad este un adevărat culb de tuberculoză*”, și că în această școală, „se primesc tot felul de candidați tuberculoși, fără nici o examinare medicală prealabilă. Acești nenorociți infectează apoi întregul Seminar.”

Spre ilustrarea acestor stări înregistrați vestea că „în ultimele două săptămâni”, au trecut la cele eterne 3 studenți ai Academiei noastre teologice, „dintre cari doi au murit de tuberculoză, iar al treilea, neavând nici o putere de rezistență a pierit în urma unei operații.

Aceste ar fi datele „autentice”, în baza cărora alarmați lumea, acuzați societatea românească și învinuiți clerul înalt, că din „neștiință sau nepăsare” periclitează viața copiilor români.

Dar datele autentice sunt, Domnule Redactor următoarele:

Au murit, spre adâncă noastră durere, nu 3, ci 2 studenți ai Academiei noastre: Iosif *Gaița*, în 21 și Silviu *Mihalu* în 24 Sept. a. c. Primul în febră tifoidă

la casa părintească din Ghiroc; al doilea în Spitalul Timișoara, în urma unei operații de apendicită. Ambii au fost dimiși din Seminar la încheierea anului școlar trecut, în 25 Iunie, deplin sănătoși și au petrecut vacanțele de 3 luni la vatra părintească, de unde nu s-au mai întors.

Acesta fiind purul adevăr, cred că veți binevoi a admite, Domnule Redactor, că informațiile D-Voastre, că regretații noștri elevi au murit de tuberculoză, nu sunt autentice, ci mistificări foarte regretabile.

Din „Anunțul școlar”, Nr. 3294/1927, publicat în numerii 27-30/1927 din „Biserica și Școala”, organul oficial al eparhiei, Vă puteți convinge, că Consiliul eparhial primește de elevi al Institutului numai tineri, cari dovedesc cu certificatul medical, că sunt deplin sănătoși, fără defecte și ca atari apti pentru cariera preoțească. Deși „Clerul Seminarului n-are cunoștințe medicale”, iar episcopului nu i-se poate pretinde — precum afirmați — „să se priceapă la medicină, ce nu a învățat în viață”, această cerință, impusă de canoanele bisericii, s-a observat totdeauna cu cea mai mare rigoare și precauțiune.

La intrarea în Seminar, la începutul anului școlar, toți studenții sunt supuși unei minuțioase vizite din partea profesorului de igienă, și medic al seminarului, dl Atanasie Brădean, medic șef al județului Arad.

Din acte autentice, precum și din „Anuarul școlii noastre pe anul 1926—27, puteți afla, Domnule Redactor, că medicul școlar al orașului, dl Dr. Ioan Pleșa, a făcut în cursul anului școlar trecut două vizite generale în Seminarul nostru, în 13 Decembrie și 9 Martie.

În fața acestor date autentice sper, Domnule Redactor că veți considera și D-Voastră de fără temelu afirmațiunea, că „la Seminarul din Arad se resimte foarte controlul medical special pentru tuberculoză și că în această școală „se primesc tot felul de candidați tuberculoși, fără nici o examinare medicală prealabilă.”

Semnaland pericolul, ce amenință sănătatea și viața tinerilor adăpostiți în Seminarul din Arad în scopul „de a veni în ajutorul viitorului cler și a părinților lor”, credem că această „datorie creștinească și națională” a D-Voastre, Domnule Redactor, o veți putea împlini mai cu efect, primind respectuoasa noastră invitație de a vizita „cuibul nostru de tuberculoză”.

Având deosebita plăcere a Vă avea în mijlocul nostru, în orice vreme, am ferma convingere, că nu veți vedea „palidele fețe ale sărmanilor teologi”, ci-o vigoare trupească și sufletească; nu veți observa nici „posturi și mătăni” ruinătoare de sănătate. În baza celor esperlate în fața locului în privința cerințelor igienice ale Seminarului, veți găsi de neactuală propunerea, că Seminarul să fie închis pe 1-2 ani și că „este un nobil gest creștinesc a recunoaște o greșală

și o datorie de onoare a omului de caracter de a spune adevărul”.

Vă așteptăm cu nerăbdare, Domnule Redactor, și până la revedere Vă rog să primiți asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

Arad, 8 Octombrie 1927.

Dr. Teodor Botiș,
Rector.

Sfintirea bisericii din Iermata.

Vizitarea parohiei din Ineu și Mocrea.

(continuare)

Dela comuna Cîl am trecut la Ineu unde am sosit seara la orele 8. Pr. Sf. Sa a fost găzduit la distinsul protopop al Ineului, Pr. C. Sa Ioan Georgia, unde am luat și cina. Vizitarea acestei parohii a fost mai mult de caracter particular, stându-ne în cale, întrucât sfintirea bisericii din Ineu s'a făcut în anul trecut.

Sâmbătă în 15 Octombrie a. c., Pr. Sf. Sa a vizitat gimnaziul cu 4 clase de sub conducerea d-lui director Gheorghe Belea; Institutul medico-pedagogic de sub conducerea d-lui director Gheorghe Căprariu. A făcut vizite la d-l primpretor, Aurel Oanea, la d-l Dr. Ladislau Farcaș, președintele judecătoriei; la d-l notar public, Dr. Teodor Burdan, la protopopul romano-catolic Dr. Cornel Șorban; la preotul Ioan Cocluban; la d-l avocat Dr. Gheorghe Hențiu; la preotul Constantin Feier; la d-l profesor Pavel Dârlea, care zăcea bolnav în pat.

Pr. C. Sa. părintele protopop a dat un prânz în onoarea Pr. Sf. Sale, la care au fost invitați preoții locali și mai mulți intelectuali din loc.

E interesat că în această frunță și frumoasă comună, recte orașel găsim și astăzi urme depe vremea dominațiunii turcești, cum este geamia, ruinele vechei cetăți turcești și fortareața turcească în care se află Institutul medico-pedagogic.

În Ineu găsim între țărani și nume de origină turcească.

Dupăce în Ineu ne-am recreat puțin de ostănele zilelor trecute, după masă la orele 5 am trecut la Iermata pentru sfintirea bisericii, unde Pr. Sf. Sale fi s'a făcut o primire impozantă din partea poporului în frunte cu vrednicul preot Ioan Bota.

La hotarul comunei Pr. Sf. Sa a fost întâmpinat de notarul Mircea Leucuța și primarul comunal Gornic Florea; iar la ușa sf. biserici de preotul Ioan Bota. A eșit într-o întâmpinare și un grup de călăreți.

Seara s'a făcut serviciul divin prescrist. A cântat corul din Pâncota.

Pr. Sf. Sa și părintele consilier : Mihaiu Păcățian au fost găzduiți peste noapte la preotul local, care a dat o cină în onoarea Pr. Sf. Sale. În cursul cinei a cântat corul vocal din Pâncota.

În ziua următoare, Duminecă în 16 Octombrie a. c., la orele 8 dimineața s'a început serviciul sfințirii bisericii cu sfințirea apei, după ce Pr. Sf. Sa a fost adus cu procesiune dela locuința preotului. Pr. Sf. Sa este asistat de doi protopopi, 8 presbiteri și doi diacon. La serviciul divin s'au peronat corul vocal din Șicula sub conducerea părintelui Iustin Monția și corul vocal din Pâncota sub conducerea inv. dir. V. Vlădică.

În cursul sf. liturghii a fost hirotonit întru presbiter duhovnic, Sinesle Tăutan, administratorul parohial din comuna Laz; iar întru diacon al catedralei absolventul de teologie Ignate Raica.

Aceste două hirotoniri au făcut asupra poporului o adâncă impresiune.

Biserica ticsită de popor. În asistență am remarcat pe dl. notar public Dr. Teodor Burdan cu doamna și filca sa, pe dl. primpretor Aurel Oanea cu doamna, pe dl. primpretor Eugen Feier din Târnavă, doamna Monția, doamna Manițiu, Toconiță și alții a căror nume î-mi scapă.

Serviciul sf. liturghii se face cu un fast impunător.

La Prceasna păr. Ioan Bota pășind înaintea sf. Altar, face istoricul zidirii bisericii arătând de o parte multele greutăți cu care a trebuit să se lupte, pe de altă parte dărnicia poporului cu ajutorul căruia a putut învinge greutățile.

În cuvinte elogioase exprimă Pr. Sf. Sale omagiile de recunoștință pentru îndemnul și înțeleptele povești ce i-s'au dat și pentru dragostea cu care a grăbit să le sfințească biserica spre marea bucurie a poporului.

Pr. Sf. Sa în cuvântarea ținută laudă jertfa poporului cu care a ridicat biserica, laudă zelul preotului Ioan Bota și arată însemnătatea și scopul bisericii ca așezământ dumnezeiesc, precum și datoriile creștinilor față de biserică.

Sfârșitul serviciului divin se încheie cu împărțirea anaforei, stropirea credincioșilor cu apă sfințită și sărutarea sf. cruci. Se împart între credincioși broșuri din biblioteca Creștinului ortodox

Trebuie să relevăm faptul îmbucurător, că foarte multe donațiuni ploase sau făcute din partea credincioșilor și anume: un policandru, sf. cruce, prapore vesminte, chivot și prestolul de o rară frumusețe. Aceste două din urmă dăruite de dl. Dr. Ioan Suciu decanul baroului avocațial din Cluj.

La banchet au luat parte mulți intelectuali din Ineu și din vecinătate.

Pr. Sf. Sa Episcopul a toastat pentru M. S. Regele. Protopopul Ioan Georgiu pentru Pr. Sf. Sa.

Consilierul referent Mihaiu Pocățian pentru Guvern. Primpretorul A. Oanea pentru preotul local Ioan Bota.

Preotul Mihaiu Cosma pentru popor și păstorul lor sufletesc.

Dl. Dr. Teodor Burdan notar public pentru doamne și domnișoare.

Dl. profesor Teodor Constantin pentru armată. Pr. Teodor Draia pentru popor.

La orele 3 după masă între uralele însuflețite ale poporului am părăsit comuna Iermata trecând la Mocrea, o comună la o depărtare de câțiva km.

Ne-au însoțit mai mulți intelectuali din Ineu.

Majoritatea românilor din Mocrea sunt greco-catolici. Parohie ortodoxă română s'a înființat abia în anul 1926 — la cererea credincioșilor noștri.

Ne având credincioșii noștri biserică, serviciile divine se țin în sală de învățământ în care s'a aranjat o capelă.

De astădată însă această capelă a fost prea mică pentru mulțimea credincioșilor cari au grăbit să întimpine pe Pr. Sf. Sa și să asculte înțeleptele învățături.

De aceea în curtea școlii sa improvizat o capelă în care s'a oficiat serviciul divin.

După ce preotul locului, Ioan Toconiță a arătat situația parohiei, — Pr. Sf. Sa a ținut o cuvântare foarte frumoasă, înălțătoare și instructivă îndemnând credincioșii să țină cu tărie la legea strămoșească ortodoxă română, să trăiască în pace și bunăînțelegere unii cu alții. Această cuvântare a stors lacrimi din ochii credincioșilor.

După citirea rugăciunii pentru iertarea păcatelor s'au distribuit mai multe broșuri din biblioteca Creștinului ortodox.

Poporul s'a depărtat voios și deplin mângăiat.

După ce Pr. Sf. Sa a distins pe preotul Ioan Toconiță cu înalta sa vizită, sa întors cu suita la reședință la orele 7 seara.

Lumină cerească

Într'o seară frumoasă de toamnă târzie, pe când globul plin de lumină orbitoare al soarelui înclina tot mai adânc spre apus, îmi plimbam privirea pe apele line ale Mureșului și cu apele și valurile șopotitoare, privirea-mi e răpită departe, tot mai departe pe fășia apelor. — În depărtare pe țărnișă stâng, se distinge o moară îmbrăcată în haina mohorâtă a toamnei. O privesc, când deodată ochii îmi sunt orbiți de strălucirea unui obiect al morii. În lumina roșietică a soarelui plecat spre odihnă, obiectul strălucea ca mii de diamante. O secundă, două și lumina dispăre. Privesc iarăși spre moară, se află cauza acelei străluciri. — În punctul din care plecau cu o clipă mai înainte razele luminii fosforescente, era un ochi mic de fereastră.

În acest ochi de sticlă se reflectară razele soarelui, și fereastra strălucea ca și când ea singură ar fi fost soarele. Evident, strălucirea nu era proprie a ochiului de sticlă, ci a minunatului corp ceresc.

Sticla ochiului, nu era vre'un cristal miraculos, ci o sticlă simplă, modestă, ca atâtea sticle din ferestrele noastre dela țară.

Gândul mi-se dapănă repede. Dela mica fereastră, trece la modeștii locuitori simpli, comuni și cu atâtea lipsuri ai satelor noastre, oameni cu viață plină de lumină. Nebăgată în seamă de lumea mare, de lumea bogată, această vieață, radiază și umple de lumină ca și un mic soare, pe aceia cari o cunosc. Vieața lor, împrăștie lumină binefăcătoare și iubire, știe să usuce lacrimi, să alunge năcazul, să înlăture multele nevoi ale lumii acesteia, să verse îmbărbătare sufletelor cari luptă, să ajute pe cei neputincioși și să îndrepte pe cei porniți pe drumul pierzării. Ce lumină splendidă, ce lumină cerească radiază sufletele lor! De unde aceste petre scumpe, pline de iubire, pline de speranță și credință? . . .

Nu dela ele însăși. Lumina lor, nu este decât reflexul unui focar sfânt plin de perfecta iubire.

Ei sunt oameni simpli, ca și mine și ca și altul, însă vecinicul soare le luminează sufletele, întreaga lor ființă. — Prinurmăre lumina cerească, strălucește din sufletele lor. „Că D-zeu, care a zis să lumineze dintru întuneric lumina, acela a strălucit întru inimile noastre, spre luminarea cunoștinței, slavel lui D-zeu în fața lui Isus Christos” (II Cor. 4. 5).

Ori cât de răi și josnici am fi sufletește, ori cât de netrebniți, comuni și simpli, ca și sticla din ochiul de fereastră al morarului, dacă ajungem în dreptul razelor adevăratului soare — Isus Christos, — poate să se reflecteze din sufletul nostru o splendidă lumină cerească, pe care însuși îngerii cerului ar privi-o cu mirare. Este aceasta măreția lui Isus Christos și nu a noastră, este a soarelui creștinismului, Isus Christos.

Rev.

Sfințirea crucei și ridicarea ei pe biserica din Brestovăț.

În ziua de 16 Oct. a. c. a avut loc o serbare frumoasă, pentru înălțarea Sf. crucei deasupra bisericii nou zidite. După celebrarea S-tel liturgii, s'au pornit cu litia la noua zidire, unde s'a făcut sfințirea „apel mic” și sfințirea crucii. Răspunsurile au fost date de corul din Brestovăț. Actul sfințirii a fost celebrat de harnicul și neobositul părinte A. B. Andraș depe fața cărui se observau simptome de bucurie și mulțumire sufletească. A mai luat parte la acest act sfânt, pe lângă credincioșii ort. și locuitorii din comunele învecinate și totodată și o parte din populația rom. cat.

a acestei comune, apoi harnicii: notarul Dl Lutche și primarul A. Jivcovicu dimpreună cu șeful postului P. Perian.

Cei ce au înfipt Sf. cruce, pe turnul bisericii au închinat pentru sănătatea M. S. Regele Mihail și pentru Prea Sf. Sa Părintele Grigorie și întreg clerul ort. și îndeosebi când s'a pomenit numele Prea Sf. Sale, mulțimea a aclamat neîntrerupt și corul a întonat, „întru mulți ani”, dovadă cât de mult ține poporul ort. la Prea Sf. Părinte sufletesc. Serbarea a fost încheiată prin predica despre însemnătatea Sf. crucei rostită de Părintele A. Andraș care a muncit și muncește cu adevărată râvnă și jertfă pentru idealul divin. De remarcat cum o mână de oameni cam la 300 suflete pot să facă minuni zidindu-și biserică nouă. Locuitorii de rit. ort. sunt cu cea mai mare recunoștință față și de ajutorii și binefăcătorii lor, îndeosebi de fostul prefect Dr. A. Bogdan carele le-a venit în ajutor din fondul cult. județean cu frumoasa sumă de 400.000 Lei precum și față de sprîjinatorul Sf. cauze fost deputat Prof. Gh. Andraș. Laudă se cuvine și D-lul Arhitect Purcariu pentru conștiința cu care muncește la acest nou lăcaș de închinare.

Poporul ort. cunoscând dragostea față de biserică ort. a actualului Prefect Dl Dr. I. Coste, are nădejdea că va întinde mână de ajutor pentru aducerea la bun sfârșit a lucrului început.

Dragoșiu Sălage
st. teolog,

Revenire la ortodoxie.

Ziua de 9 Oct. a. c. a fost pentru comuna Dieci o zi de bucurie și de înălțare sufletească. Băieții: Pavel Dobrei alul Ștefan Dobrei și Pavel Margea alul Mihai Margea ambii din comuna Revetiș în etate de 14 ani de naștere și din părinți bapțiști, îndemnați și însoțiți de vrednicul învățător Teodor Laza din com. Revetiș, s'au prezentat în sfânta biserică din Dieci la serviciul vecerniei (9 Oct) și au cerut dela subscrisul să fie primiți și botezați în religia ortodoxă. Cu bucurie mare au fost primiți acești copii rătăciți nu din vina lor ci a părinților, și botezați cu mare solemnitate în fața poporului adunat la sf. biserică, având de naș pe inv. Teodor Laza. Mare impresie a făcut asupra auditorilor recunoașterea și lăpădarea băieților de rătăcirea baptilistă și mărturisirea credinței ortodoxe rostită de băieți cu multă bucurie.

La sfârșitul actului sf. botez subscrisul am ținut o vorbire celor noui botezați, asemănându-i cu băiatul rătăcit din Evanghelle, care întorcându-se la tatăl său a fost primit cu bucurie mare. Cel noui botezați ascultau cu lacrimi în ochi, iar poporul cu inima zguduită de sentimentul bucuriei că s'au mântuit 2 suflete din cătușele baptismului. Celor noui botezați li-s'au

distribuit câte 2 broșuri din „bibl. creșt. ort.” servindu-le ca amintire dela actul botezului și ca întărire în credința ortodoxă.

Aceste reveniri se datorează numai stăruinței neobosite a harnicului învă. Teodor Laza din com. Revetiș și este o dovadă despre creșterea religioasă morală a băeților ieșiți din școala sa. Acest gest frumos a D-lui învă. Teodor Laza — care în totdeauna știe să întărească și să apere credința și biserica ortodoxă străbună — să-i servească spre cinste, iar altora ca faptă vrednică de urmat.

Dieci la 10 Oct. 1927.

Ioan Bogdan
preot în Dieci.

Adunarea despărțământului

„Asociația clerului Andrei Șaguna”
al noului înființat protopoplat Gurahonț
și conferința catihetică.

În 15 Oct. a. c. ne-am adunat în frunțașă comună Almaș, la oarele 5 p. m., am făcut vecernia și neam mărturisit păcatele împreună cu vre-o 12 credincioși. Înainte de mărturisire președintele despărțământului părintele V. Cristea din Zimbru a ținut o meditație despre mărturisire în legătură cu împărtășirea sfințelor taine, ilustrând acea meditație cu exemple foarte frumoase.

Duminică în 16 Oct. am săvârșit sf. liturgie în sobor, am servit 19 preoți, la priceasnă a urcat amvonul părintele L. Iuga din Măgulicea, a ținut o predică despre credință și iubire, au fost ascultată de popor cu mult interes.

Comuna Almaș are o biserică destul de încăpătoare, însă acum era prea mică, au alergat cu toții, ca să asculte povețele părinților lor sufletești, întocmai cum aleargă cerbul însetat, ca să afle izvorul, din care poate să își potolească setea. Strana au fost la înălțime; au cântat foarte frumos Ioan Tîmpa și Ivan Bărbăteu țărani din Almaș.

După sf. liturgie ne-am întrunit la școală, într'un edificiu nou și frumos, unde ne-am constituit în conferință catihetică, la care a luat parte și mandatarul Veneratului Consiliu eparhial d-l profesor Popescu.

Președintele despărțământului V. Cristea a ținut cuvântul de deschidere, scoțând în relief trei lucruri, anume: 1) combaterea sectarilor, spunând între altele, că învățăturile lor nu mai au resunet, în părțile noastre ba chiar au mai revenit la religia străbună. 2) Vorbește despre concubinate, cari încă sunt o plagă asupra poporului nostru, punct asupra căruia a înzistat părintele Cristea e starea morală decăzută de după războiu, îndemnându-ne ca toți să căutăm toate mijloacele, prin cari putem să aducem poporul la starea

morală ante bellum. Apoi binevențează pe mandatarul Prea Sfinției Sale, pe d-l profesor Popescu, rugându-l să tâlmăcească Prea Sfinției Sale alipirea și supunerea preoțimei din tractul Gurahonț.

Prelege părintele C. Lazar din Satu-rău despre „Danil în groapa leilor”. La aceasta prelegere au luat parte mai mulți d-nii învățători și d-nișoare învățătoare și mai multe dame, a preles neescepționabil, a făcut critică d-l Iancu dir. în Almăș, fost învățător conf.; el a declarat, că păr. Lazar a observat în prelegere toate recerințele metodice, în urmă a vorbit d-l profesor Popescu, ne-a dat mai multe invitațiuni referitoriu la cotehizare ne-a descris catehizarea din Anglia iar cât privește predarea și forma prelegerii și el a lăudat pe părintele C. Lazar.

În fine am discutat între noi starea precară materială în care tângim noi preoții dela munte, căci și fără sesii și fără stole, trăim numai din puținul ce ni-l dă statul.

Nădăjduim că se vor ivi vremuri mai fericite și pentru noi cei ce facem aici la codru, adevărată mucenicie.

Iosășel la 20 Oct 1927.

Alexandru Florea
preot și secretar desp.

Locul unde s'a închinat Isus Cristos.

Ramurile străvechiului maslin, despre care se presupune, că *sub acela s'ar fi închinat și rugat* odinioară Mântuitorul Cristos, când cuprins de spaima și de frica morții înainte de patimile sale ingenunchiase pe muntele olivelor, adumbresc de prezent zidirile unei *noue biserici* mărețe, care s'a ridicat acum decurând cu o cheltuială de 10 milioane mărci — în grădina Gethsemane. Cei, cari au ridicat această biserică impozantă, sunt părinții ordului călugăresc al Sf-lui Francisc. Biserica este construită în stil de bazilică și stă tocmai pe locul unde conform vechei tradițiuni de secolii s'a rugat Dl Cristos înainte de ce ar fi adus scumpa jertfă pentru rescumpărarea neamului omenesc. Înaintea altarului se află stâncă pleșuvă împrejmuită cu o barieră de marmoră, pe care stâncă să fi odihnit învățăceii când Cristos Domnul a trecut la o parte ca să se închine și să se roage Tatălui ceresc.

Este această stâncă, pe care dâșii adormiră și unde Cristos i-a muștrat zicând: „*Au nici un ceas măcar nu ați putut priveghia cu mine?*”

Se așteaptă, că în anul viitor sute de mii de peregrini evlavioși să cerceteze acest loc sfânt de închinare.

(Tradus din Art. 238 Dela 21 X 1927 al ziarului „*Temesvarer Zeitung*“)

Sănicolaul-mare, la 24 Octomvrie 1927.

Nicolae Fizeșianu

protopop mil. ort. român în retr.

Asociația clerului „Andrei Șaguna“

Nr. 10/1927

CONVOCARE.

În conformitate cu art. 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna“ a clerului Mitropoliei ortodoxe române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș — având arhierasca binecuvântare — convocăm al VIII-lea congres ordinar, ca congres liturgic, al preoțimii ort. rom. din Mitropolia Ardealului pe zilele de 10 și 11 Noemvrie a. c. la Lugoj cu următorul.

PROGRAM:

Ziua I.

A. m. 1. Ora 9:30 sf. Liturghie în biserica ortodoxă din localitate, cu predică și chemarea Duhului sfânt.

2. Ora 11 deschiderea Congresului prin președintele Asociației, Prot. Dr. Gh. Ciuhandu. [Sala prefecturii jud].

P. m. Ora 13 Masă comună [locul se va indica la congres].

4. Ora 3; Referatul părintelui Dr. Felea [Pecica] despre *Esența Cultului ortodox și al Prot. Șt. Cloșoianu* [Comloș] despre *Atitudinea liturgică a preotului* [cu discuții asupra problemei]

5. Seara va avea loc un Concert religios dat de corul „Vidu“ din Lugoj, în cadrul căruia va conferența Păr. prof. Ion Imbroane din Timișoara. [Programul, ora și locul, unde se va ține concertul se va anunța în ajunul Congresului].

Ziua II.

A. m. 5. Ora 9: Continuarea discuției asupra problemei *Atitudinea liturgică a preotului*.

7. Raportul Comitetului Central.

8. Raportul Casierului.

9. Propunerile [Propunerile vor fi anunțate Biroului Central cu cel puțin 3 zile înainte de Congres].

Delegații despărțămintelor aleși în sensul §-lui 6. pct. 1. din Regulament, precum și toți cei care doresc să participe la Congres sunt rugați să se anunțe părintelui Dr. Mihaescu, paroh în Lugoj.

Membrii Comitetului sunt convocați în ședință pe ziua de 9 Noemvrie a. c. ora 4 p. m. va avea loc

o consfătuire a membrilor prezenți ai Asociației din sinul căreia se vor alege comisiile pentru censurarea raportului general și a raportului casierului către Congres.

Sibla, la 20 Octomvrie 1927.

Prot. Dr. Gh. Ciuhandu
președinte.

Prof. N. Colan
secretar

NB. Ziarele noastre sunt rugate să reproducă această convocare cel puțin sub forma unei informațiuni sumare.

INFORMAȚIUNI.

Ziua nașterii M. Sale Regelui Mihai. Marți în 25 Oct. s-a sărbătorit și în orașul Arad ziua nașterii M. Sale Regelui Mihai. La biserica catedrală s-a oficiat Te-Deum de P. Cuviosia Sa protosincelul Dr. Iustin Suciu, secundat de mai mulți preoți. Au participat reprezentanții autorităților bisericești, civile și militare.

Revenire la ortodoxie. Primarul din Iermata Gornic Floria fiind baptist timp de 18 ani, convingându-se, că adevărata biserică a lui Cristos este cea ortodoxă, a revenit la religia străbună cu întreaga familie sa.

Pe fiul său Dimitrie și Aurel i-a botezat la 14/X P. C. Ioan Georgea presbiterul Ineului. Naș a fost Domnul prefect I. Georgescu cu Doamna de față fiind și D-l subprefect Lazar și D-l revizor D. Olariu. Ungerea cu mir a celor *reveniți la biserică-mamă a făcut-o P. S. S. D-nul Episcop Grigorie la 16 l. c.*

Bibliografie.

Ion Clopoșel: *Antologia scriitorilor români dela 1821 încoace* (Biblioteca „Semănătorul“ Arad, No. 31—34. Prețul Lei 30).

Această Antologie alcătuită în timpul războiului de dl Ion Clopoșel apare acum în ediția II-a. Cuprinde bucăți alese din: Titu Maiorescu, Eminescu, N. Gane. Nic. Filimon, Iacob Negruzzi, I. Slavici, I. Creangă, P. Ispirescu, Al. Macedonski, Gh. Coșbuc, Al. Vlahuță, I. L. Caragiale, B. Șt. Dalavrancea, Gh. Dobrogeanu-Gherea, I. Gorun, I. Al. Brătescu-Volnești, Petre Lucăsteanu, Duiliu Zamfirescu, Virgil Onițiu și Andrei Bărseanu. E una dintre cărțile avărute în Biblioteca „Semănătorul“ care s'a bucurat de o largă răspândire, mai ales în rândurile tineretului.

Publicațiune.

Se caută măiestrii tinichigii pentru acoperirea coperișului și turnului sf. biserici crt. rom. din Pauliș.

Reflectanții să se prezinte în cursul lunii Noemvrie a. c. spre a face devizul, suportând înșiși cheltueile de drum.

Epitropia parohială.

Mulțumită publică.

Cicloul de la 2 Iunie a. c. a pricinuit pagube enorme în întreg județul nostru. N'au fost scutite de furia lui, nici Sfintele Biserici. Bisericele din Șiria, l-a răsturnat turnul, care a stricat rău de tot și acoperișul. În turnul sfintei Biserici din Dud a trăsnet cu foc și a ars; iar la biserica din Arăneag, a rămas numai pereții.

Cel dintâiu om care a acționat pentru ușurarea durerii creștinilor năpăstuiți din comunele bisericesti, a fost Domnul Prefect al județului: Ioan Georgescu, carele imediat a luat măsurile, pentru restaurarea bisericilor ruinate, trimițând experți, ca să constate daunele și să întocmească planuri și devize, în fine a dat ajutoare momentane ca imediat să poată începe lucrările de renovare, așa comunei bis. Șiria 60,000 Lei, Arăneag 40,000 Lei, Dud 30,000 Luguzău 35,000 Lei, prin ceiace a dovedit că este un creștin ort. rom. vrednic de toată lauda și un prefect care-și înțelege menirea.

Deci în numele preoților și a poporul din acele comune și pe aceasta cale i-se aduce mulțumită. Bunul Dumnezeu să-l țină deplin sănătos mulți ani în fruntea județului nostru.

Șiria, la 22 Octomvrie 1927.

Mihail Lucaș
ppop. ort. rom.

Mulțumită publică

Cu ocaziunea reparării edificiului sfintei biserici ort. rom. din Dud, după nefericirea provenită în 13 Iulie a. c. când tresnetul au atins turnul, părintele Romul Motorca din Agraș acum la reparare a binevoit a ne ajuta cu 10 măști a; ceea-ce și pe aceasta cale în numele parohiei îi aduc mulțumire pentru ajutorul dat sfintei noastre biserici.]

Dud, la 24 Octomvrie 1927.

Dionisie Mateeș
paroh ort. rom.

Revenire la biserica ortodoxă

Au revenit dela bapțiști la biserica-mamă următorii locuitori din comuna Dud, Maxim Handra cu soția sa Pauna Indreica; Matei Berar cu soția sa Florița Mureșan și Văd. Andurca Handra născ. Oprean, trecuți la bap-

tiști în anul 1921. Aici mai sunt încă patru familii, doi bărbați și o femeie bapțiști, cari sperez că cu ajutorul bunului D-zeu vor primi și aceștia sfatul meu de a revenii la biserica străbună.

Dud, la 25 Octomvrie 1927.

Dionisie Mateeș
paroh ort. rom.

LA EXPOZIȚIA DE INDUSTRIE DIN ARAD ÎN 1903, A OBTINUT
DECORAȚIE CU DIPLOMĂ DE ONOARE.

TURNĂTORIE DE CLOPOTE IOSIF BISZAK

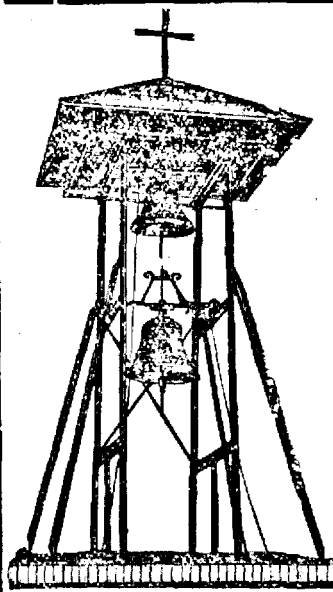
GHIOROC (Jud. Arad)

SE TOARNĂ ÎN DIFERITE FORME ȘI MARIMI
CU INSCRIȚII SPECIALE PE CORP LUCRATE
DIN MATERIE PRIMĂ ȘI CU PREȚURILE CELE
MAI MODERATE.

DORITORII SE POT ADRESA
ÎN SCRIS PENTRU RELAȚII
CATALOG LA CERERE GRATIS.

UZINELE METALURGICE TIMIȘOARA S. P. A.

STRADA ANDREI MUREȘANU No. 3

Clopoțe din metal
curat. Armonie și
acord perfect. Instal-
lat cu cele mai mo-
derne mașini. Pre-
țurile absolut con-
venabile.

TELEFON No. 23-42

Redactor responsabil: SIMION TANA

Censurat: Prefectura Județului.